

מדינת ישראל
הכנסת

מא.

הדפוס קרל מס. 17/ג
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ג' כ' באדר א' תשי"ד - 23.2.54
בשעה 11.00

חברי הוועדה:

השופרים:

- ס. בנטוב - היו"ר
- י. אורי
- ג. א. בניאל
- ש. בבה
- ס. חזני
- א. כהן
- ע. מימון
- ז. פרלשטיין
- ד. פלדמן

מוזמנים:

- ח. גבתי - מנהל משרד החקלאות
  - ד. גל
  - י. עציון
  - ד. פלג
  - ס. קרמר
  - י. זיסקינד
  - י. שלום
- נציגי ארגון הדייגים.

סדר-היום:

- א. המסך סיכום הדיון בשאלת ההתיקרות.
- ב. סקירת נציגי ארגון הדייגים על בעיות ענף הדייג.

היו"ר מ. בנטוב:

אני פותח את הישיבה.

בסדר היום שני סעיפים: המסך סיכום הדיון בבעיות ההתיקרות; והצעה לסדר היום בענין הדייג שהועברה אלינו מהכנסת. בהתאם לכך הזמנתי את נציגי ארגון הדייגים, והם יופיעו בשעה 12, כך שיד אז עליינו לסיים את הסעיף הראשון.

מ. חזני:

אני מבקש להעלות על סדר היום של הוועדה שני סעיפים. הסעיף האחד - אשראי למסקים, ויתכן שסעיף זה שייך לוועדה המשותפת שהוקמה עכשו. והסעיף

השני - צפת. המצב בצפת הוא בכל דע. העילי מתרוקנת מיושביה וחוזרת
למצב שהיתה בו לפני שנים אחדות, ויש צורך גדול בענין זה. יש
הדבה מה לעשות למען חיזוקה על צפת ולא רק בטוח העבודות הצבוליות!
אני מציע על כן שהועדה תדון בענין זה.

ד. לביא: לטעם כך אני מציע, שנערוך סיור של
יומים וצפת.

היו"ר מ. בנטוב: אני מקבל את הצעה מר חזני להעמיד את
ההצעה לדיון בוועדה, אך אינני חושב
שלטעם כך אנו צריכים לסייג כמה זמים וצפת. כאשר נדון בענין, נזמין
את אנשי צפת. אנו מתכננים ביוקר באפיק הירדן, יתכן שבהזדמנות זו
נוכל לבקר בצפת מספר שעות.

י. טורי: אני תומך בהצעה זו, כי לדעתי טוב,
שפעם ועדת הכלכלה תעורר מבלי שתתבע.
ואני מציע שבישיבה הבאה נתחיל בדיון בענין זה, ובשם תחילה את מר חזני.

ע. סימון: ואני סבורה, כי מוטב שלפני כן נשמע
פרטים מסחלקת הפיתוח.

ד. פרלמטין: בדרך כלל הנוהל הוא, יאם חבר ועדה
מבקש להעמיד הצעה על סדר היום, לפני
שהועדה מחליטה אם לדון בהצעה או לא, היא נוסעת מבעל ההצעה ליומים,
ולאור הדברים האלה מחליטה הועדה אם היא מעלה את השאלה על סדר היום
או לא. לכן אני מצטרף להצעתו ל מר טורי בישיבה הבאה נשמע מספר חזני
פרטים על ההצעה שהוא רוצה להעלות על סדר היום, ואחר כך נחליט אם
להעמיד את ההצעה על סדר היום או לא. באם נחליט בחיוב, יו"ר הועדה
יזמין את הגורמים המעוניינים בכדי לטוע מה ישיבות את טענותיהם
ודרישותיהם.

היו"ר מ. בנטוב: לי נדמה שזו פרוצדורה מסוגכת מדי. מר
חזני הציע את הצעתו ונימק אותה בקצור.
השאלה היא - אם נעמיד את השאלה על סדר היום שלנו או לא. אם מחליטים
בחיוב, אמר לדון על הפרוצדורה אם להזמין את הגורמים המעוניינים או לא.
על עצם העמדת השאלה על סדר היום, אין צורך בוויכוח. אני מבין שהדעה
הכללית היא, שנקדיש בישיבה הבאה חצי שעה לשמיעת דברי מר חזני, ואחר
כך נחליט על הפרוצדורה.

ועתה אנו חוזרים לסעיף הראשון בסדר היום:
סיכום הדיון בגעיות ההתיקרות. והצעותי לסיכום הן:

ועדת הכלכלה, לאחר דיון בשאלת ההתיקרות,
ואחר שמיעת דבריהם של מר המסחר והתעשייה ושר האוצר, מביעה את דאגתה
העמוקה לרגל הקו המסתמן בפעולות האוצר, המכוון להעלות את הכנסות
האוצר על ידי העלאת מחירים של מצרכים חיוניים שונים.

ועדת הכלכלה סבורה, כי כל העלאת
מחירים הנובעת מפעולות מיסקאליות ואחרות של האוצר, מן ההכרח שתגרום
לגל חדש של התיקרות כללית, המעמיקה את המשבר ואשר בסופה יוצא
השכר בהפסדו גם מבחינת הכנסות האוצר.

הועדה מחליטה אפוא, שהאוצר ימנע מכל
פעולה אשר כתוצאותיה יעלו מחירי המצרכים החיוניים, כגון: מצרכי
הסזון, דלק, בייר ספרים ועתונים, חפרי גלם לייצור מצרכים חיוניים
וכיוצא בזה - מעל לרמת המחירים שהיתה קיימת בינואר 1954.

ד. פרלמטין: אני רגיתי הצעה זו עוד בשבוע שעבר,
ואני מוכן להצטרף להצעה זו פרט לפיסקה
האחרונה: "כגון: מצרי סזון, דלק, בייר ספרים ועתונים, חפרי גלם
לייצור מצרכים חיוניים וכיוצא בזה - מעל לרמת המחירים שהיתה קיימת

בינואר 1954, כי פירוש הדבר להחזיר את רמת המחירים לזו שהיתה בתחילת 1954, דבר שאינו מעיי ואינו בתן לכצוע.

היו"ר ס. בנטוב:

אבל את הפירוש אתה יכול להאמיר.

ש. פרלשטיין:

כן.

ס. חזני:

אני גם כן יכול להצטרף לשני הסעיפים הראשונים של הצעת היו"ר, אבל רק בתנאי, גי לגבי הנוסח, אני חושב שאריך להוסיף כמה עוקצים. אני מוכן להצטרף אם לסעיף השלישי, אבל גם כן בשני אחד לגבי הפיסקה האחרונה, שהיא איננה מעשית, כי זה אומר ערעור מבנה התקציב שכבר מובח על שולחן הכנסת.

א. כהן:

אני מתפלג על חברי הכנסת פרלשטיין וחזני שמסכימים לסעיף הראשון. אם אני כנה עם עצמי ועם כל עמדותי לגבי כל עניין ועניין שמחננו יש אימפלוקציות לכאן, אינני יכול לומר שפעולות האוצר מכוונות להעלות את ההכנסות.

אני טוען שהאוצר אינו מעלה מחירים אלא מוריד מחירים, ומחזיק את הלחם הכי זול בעולם, ואת הדלק והסוכר גם כן יותר זול, על ידי כך שהוא נותן סובסידיות מכספי קרן היסוד. על כן אי אפשר לומר שהוא מעלה מחירים כדי להגדיל את הכנסות האוצר. לכן אינני יכול לקבל את הסעיף הראשון.

גם את הסעיף השני אינני יכול לקבל, כי פעולות פיסקאליות היו לגבי דברים קטנים, ושר האוצר הודיע, שהשנה העלמות אלו תעלנה את האינדקס ב-2 נקודות. כן אינני יכול לקבל את הקולקולוזה המדעית, "המעמיקה את המסגר ואשר בסופה יוצא השכר בהפסדו גם מבחינת הכנסות האוצר".

מה שאני יכול לקבל, זוהי הפיסקה השלישית, שזוהי מטמלה ויש לה על מה להתבסס, אבל גם כאן אני מציע לשנות את הנוסח ברוח זו: הועדה סבורה שיש לעשות כל מאמץ שבשנה זו לפחות, בחיה בלי תנודות גדולות, ובחזיק את המחירים על הרמה הקיימת.

ש. פרלשטיין:

אני צריך להודיע לוועדה, שקבלתי את הצעת מר בנטוב לפני שבוע, והתייעצתי עם שר המסחר והתעשייה, ואחרי התייעצות של שר המסחר והתעשייה עם שר האוצר, הם קבלו את ההצעה כפי שנוסחה על ידי מר בנטוב עד הפסקה האחרונה. זאת אומרת שגם שר האוצר וגם שר המסחר והתעשייה סמליציה על הצעה זו, ולי בראש ההצעה זו היא הגיונית. שר האוצר הודיע, שהשנה העלמות הפיסקאליות תהיינה קטנות ביותר, וזה בודאי שאנו יכולים לחזק את החלטת הממשלה, על ידי הצעה מקבילה של ועדת הכלכלה. על כן אני מקבל את הצעת היו"ר מרש לפיסקה האחרונה.

ש. לביא:

אני חושב שועדת הכלכלה אינה צריכה לעסוק בעקרונות אלא בעניינים מעשיים, ואז אינה צריכה לדון על העבר, אלא על העתיד. כאשר ועדת הכלכלה מציעה להוריד מסו היא צריכה להציע גם מניין יכסו הורדה זו. לדעתי, עלינו להסתפק בהודעת שר האוצר, שלא תהיינה השנה העלמות פיסקאליות.

י. מורי:

אני מוכרח להגיד, שאני מדבר על דעת עצמי, ואני מוצא לנכון להדגיש זאת, כי יתכן ודברי לא יתקבלו כפי שאני חושב אותם. אני מתנגד ל-3 הסעיפים שפי שהוצעו על ידי היו"ר, כי כל גישתי לענין שנקרא סובסידיות היא אחרת

לגסר. מני חושב את הסובסידיות לאסון המדינה. מני חושב שהמדינה אינה צריכה לתת לי סוכר ולחם, והיא נותנת לכולנו היוונים כאן, לחם וסוכר לא לפי המחיר שעולה לה, וזה הורס את המדינה. מני צריכים להיות חיים אחרים במדינה הזאת. מני חיים על נקודות, והודות לנקודות שלו מני הורסים נקודות אחרות, ומצננו מעלים נקודות אחרות, נקודות התישבות.

מני הייתי גער השלומים, אבל מינני רוצה שבכספי השלומים מקבל סוכר יותר זול. מני רוצה ליצור סוכר במדינת ישראל.

מ.מ. כן, אתם שוב באים בהצעות של סובסידיות. ומז מני אומר: דיינו, ומני מציע דבר פשוט: הועדה מטמנת את ידי אשר על ההתחלה שעשה בשטח זה, ומציעה להמשיך בקו זה.

ע. סימון:
מינני מחוייבת לקבל החלטות לפי המלצותיהם של השרים. אבל מני רוצה לשטול את מר פרלשטיין, כיצד יכול להיות שר האוצר הסכים לפיסקה: "הועדה מביעה את דאגתה העמוקה לרגל הקו המסתמן בפעולות האוצר.....?"

מ. חזני:
מני מציע לוועדה לקבל את שתי ההמלצות הבאות, במקום 3 הסעיפים המוצעים על ידי היו"ר:

"א. ועדת הכלכלה, לאחר דיון בשאלת ההתיקרות ואת שמיעת דבריהם של שר האסחור והתעשייה ושר האוצר, מביעה את דאגתה נוכח ההתיקרות הצפויה בשנת הכספים הבאה, בשעור של 20-22 נקודות - עקב פעולותיה הפיסקאליות האחרונות של הממשלה, עליית תעריפי הנסיעות, עליית שכר הדירה הצפויה, תיבעות המומים וכיו"ב.

2. הועדה ממליצה אסוף על כך, שהממשלה תמנע סכל פעולות נוספות העלולות להביא לעליית מחירי נוספת."

א. כהן:
מני מציע לוועדה לקבל את ההמלצה הבאה:

א. הועדה קובעת, כי לא כל התיקרות שחלה בעקבות ההעלאה לשער החיד, היא פעולה שלילית; אם יש צורך בהורדת רמת החיים של חלק מן הצבור כדי לממן את ההעלות את רמת החיים של המעבדות, לקלוט את הגלתי-נקלטים ולהבטיח מינימום ימי עבודה למניעת רעב - הרי זאת הדרכים לכך היא - אסאום התצרוכת הגלתי-חיונית על ידי העלאת מחירי.

ב. כל התיקרות הבאה בעקבות ההתמנה ההדרגתית של רמת המחירים אל השער הריאלי של הדולר, כפי שהממשלה משלמת בעדו, הריהי גלתי-נסמעת; בלבד שתהליך זה צריך להיות מטי למדי, על מנת למנוע זעזועים.

ג. לשם מניעת זעזועים בשכר העבודה ובתקציב המדינה הרגיל והפיתוח, וכן לשם מניעת ירידה חמורה בצריכה חיונית מצל החלקים החלשים של הצבור - ממליצה הועדה של שימוש בכספי הסובסידיה במידה שתמנע העלאת מחירים במשך השנה הזאת למעלה מ-10%.

ש. בבה:
קודם כל יש לי הצעה פורמלית, ומני חושב שיהיה זה רצוי אם מבקש מנינו בכל זאת לא נחליט היות סופית, כי הענין הוא כה רציני, שראוי שנחשוב עליו היטב במרם נחליט סופית.

לדעתי, מני צריכים להמליץ על שתי נקודות: נקודה אחת היא, שבגלל מזון התקציב והעברת סצרכים שונים לשער הריאלי, ממילא היתה מוכרת לבוא עליית מחירים. הנקודה השניה - מני מקוים שתהליך זה - כפי שהודיע שר האוצר - מתקרב לקיצו, ומביעים את תקותנו שנגיע לידי סאג שנוכל לאזן את התקציב על יסוד ייצוב המחירים.

היו"ר ס. בנטוב:

הסגב הוא כזה, שאני כולל להצביע רק
הצעות ולא נאומים.

ש. גבא:

אם כך, אני מציע לדחות את הסעיף לשיבה
הבאה ..

היו"ר ס. בנטוב:

יש הצעה פורמלית לדחות את הדיון. אם אינכם
מתנגדים לכך - אני מתנגד, אבל אינני
רוצה להביא זאת עד כדי הצבעה - נדחה את הסיכום אבל בתנאי, שבדאשית
הישיבה הבאה, ללא כל הנמקות ודיווחים נצביע על ההצעות שתהיינה.

כפי שאני רואה אתם מסכימים לכך, ואנו
עוברים למעיף השני בסדר היום - שאלת הדייג והועברה אלינו מהסליחה.

לפני כן ברצוני למסור כי ביחס לסידור
כאגמים / מזכירות הכנסת הבטיחה לי לברר מי היא המינסטנציה שתטפל בזה
ותפרגן את הסידור. אני סניח יזה יהיה סידור ליום אחד.

אני מציע שטר כהן, שהעלה את ההצעה לסדר
היום בענין הדייג, יפתח ואחר כך נשמע את הגורמים המעוניינים.

א. כהן:

אם לחזור על הדברים בנקודות העיקריות,
הבעיה שהבאתי בפני הכנסת, בעקבות דיונים
ע. ארגון הדייגים, היא כדלקמן! אנו מוציאים כל שנה 4 מליון דולר
על יבוא דגים סחו"ל. הדייג הימלי שלנו והדייג באגמים מספק, בדסה לי,
עד פרי מחצית התצרוכת של הדגים בארץ. אבל הוא יכול לספק יותר. טענות
ארגון הדייגים הן, שבסך השלוש השנים האחרונות לא נעשה כמעט שום דבר
לפיתוח ענף הדייג, לא נקנו מניות ולא הובא ציוד.

אם כן זוהי הנקודה הראשונה - עידוד

הממשלה לפיתוח הדייג.

הנקודה השניה - ענין השערים. בשעה שדגים
היבוא נהגים לשערים מוזלים וסובסידיות, הדייג שלנו משלם בעד הציוד
שלו וחלקי החלוף, את השער הכי גבוה 1,80 ל"י.

הנקודה השלישית היא - חוסר תאום מספיק
שצריך להבטיח סידור המסחר והתעשייה בשיווק הדגים בעונות השפע של
הדייג המקומי.

נקודה מיוחדת - עומדת כרגע היא, שארגון
הדייגים רוצה להזמין מניות דיג מהשלומים. הממשלה החליטה שהשער לשלומים
הוא אחיד, סמוך ביטוק של מניעת הפליה בין הסקטורים. אבל, לדעתי,
דבר זה פוגע בתכנון הסקטור הכלכלי בארץ, כי כל הגיון נוסר, שלמכוונות
לייצור ביילון, למשל, צריך להיות מער יותר מאשר לאננות דייג. שמעתי
שהממשלה בפרינציפ הסכימה, שיש צורך להבטיח סובסידיה, כדי להקל על
רכישת טירות דייג בזמנות לפיתוח הענף, אבל שהויכוח הוא על כמה.

אלו הן 4 הנקודות שהעליתי בכנסת. אין
ספק שהאזורים המעוניינים יעלו נקודות נוספות.

היו"ר ס. בנטוב:

אני סבור את מילת ארגון הדייגים. אנו
דנים עכשו בבטיח הדייג שהועברה אלינו
על ידי הכנסת. הזמנו גם את באיגי הממשלה העוסקים בסקטור זה, וגם

את סילחת חובות הדייגים. מבקש את נציגי הסילחת להסתייע את דברם.

ד. גל:

אנו לא ידענו בדיוק את תוצו לשמוע
הרצאתה על מצב הענף, או שנענה על שאלותיכם

היו"ר מ. בנטוב:

אנו מוכנים לשמוע אינפורמציה.

ד. גל:

ענף הדייג בארץ קיים כ-13 שנים כענף של
של המשק העברי. ענף זה מ ולק לענפי
משנה שונים: דייג בים ודייג באגמים.

דייג האגמים הגיע, מאז קום המדינה,
להתפתחות מלאה של יכולת הידוג הן בכנתו והן בחולה. אנו מגיעים עכשו,
בשנה האחרונה, לייחוד שאנו רוצים אותו כאופטימלי שבאורה זו או אחרת,
נשמור עליו.

הענף השני הוא - דייג ימי. זה ענף שלמעשה
יתבע את מלך המאמץ לפיתוחו. תצרוכת הדייג בארץ בשנה האחרונה לטוגים
השונים מטחמת ב-23 אלף טון. הפירות הוא בערך כזה: אנו מייצרים בדיג
ימי ואגמים 2300 טון, בריכות הדגים ליצרו קרפיונים כ-4700 טון, והובאו
ארצה כ-15.000 טון דגים. יבוא זה כולל דגים קפואים שנאכלים כתחליף
לדגים טריים, וזה בעיקר פילה - 4500 טון, ודגים קפואים שונים 7000
טון, וכן 4000 טון דגים מלוחים, הרינגים. נוסף לזה הובאו כמויות
בלתי קבועות של דגי שמורים.

מספרים אלה שלפנינו על תצרוכת הדגים
בארץ לעומת חלקה של האספקה העצמית בתצרוכת הארץ מוכיחה, כי בטעיף זה
של דגים יש מקום רב לפיתוח והרחבה. כלומר, כמושכל ראשון - יש צורך
כב בפיתוח והרחבה על מנת לה גיע להקטנתו המכטימלית של היבוא, והגדלתו
המכטימלית של הדייג המקומי.

בדרך כלל בארץ, כמות הדגים הנארכת על
ידי כל חושב נחשבת בין הגבוהות בארצות שמטביכנו וגם בעולם. אנו אורכים
כ-14 קילו דגים לנפש לשנה. וזה כמובן מוטבר על ידי כך, שבתור מזון
חלבוני מהחי זה המזון העממי ביותר, והמזון הזול ביותר מבחינת היבוא
וגם מבחינת הייצור המקומי, אם להשוות זאת עם בשר או מזונות אחרים,
שיכולים להחשב כתחליף לחלקון מהחי. השאלה היא - מה תביעות הענף ומה
אפשרויות ה ענף לענות על ארכי הארץ באספקת הדגים.

ענף הדייג הימי מחולק לכמה סקטורים,
שנבדלים בק בשיטות העבודה, ובין ביכולת הפיתוח שלהם. אנו כיום עובדים
בסקטור אחד עיקרי, שהוא דייג המכמורת, והוא דייג לאורך החופים שלנו,
ובשנתים האחרונות הגענו במידה מסוימת לדייג חופי בארצות השכנות,
ובעיקר תורכיה. דייג זה מופעל על ידי ספינות, שבינתיים אנו מביאים
את רובן בחו"ל, ויש להניח שחוף מספר שניה נוכל באופן ראיתי להגדיל את
מספר הספינות שתיבנה בארץ. זהו הענף העיקרי מחוף הדייג הימי כיום,
שמהווה כ-40 אחוז מכלל השלל המקומי של הדיג הימי.

הענפים האחרים הם: דייג במים עליונים,
שזהו ענף ש עדיין נתון בשלבי התפתחות ראשוניים, והוא בדרך כלל בעולם
דייג של עדריה, שאנו מכירים אותם כשמורים. טרם הגענו בארץ לסיכות
האפשרויות של הדיג הזה. אנו עדיין עוסקים בגישושים ונסיונות, ואף
כי מספר קבוצות עובדות בזה, עדיין איננו יכולים להצביע על תכנית פיתוח
ברורה לענף זה, שתוכל להגיע לאיזה שהם מספרים מבוטטים.

פרט לזה אנו עוסקים בדייג חופי בשיטות
שדומות לשיטות שהערביה עבדו בהן לפני קום המדינה. גם כאן לא הגענו עדיין
לתוצאות מכטימליות. אנו דגים בשיטה זו 400-500 טון בשנה, ואנו משוכנעים
שעל ידי הקמת בסיסי חוף ועל ידי שכלול השיטות, נוכל להגיע לכמות גדולה

יותר. אם להזכיר מספרים שאין לסמוך על אמיתותם באופן מוחלט, הרי הערבית דגו בשיטת דייג זו כמות פי 4 גדולה מזו ש אנו דגים היום. יש להניח שנוכל להגיע גם לכך, במידה שנחאים את בטילי החוף שלנו ופזור קבוצות הדייג לאורך החופים לדבר זה.

אנו למעשה עומדים כיום, לאחר 4 שנים, בהן אי טפינות הדייג, שהוא היסוד של ענף דייג המכמורת + שזהו הענף שבו אנו יכולים להצביע על התפתחות שאינה מוטלת ב ספק מבחינת הגדלת הכמויות - לא גדל במסך 4 שנים. אחרי קום המדינה זכינו בקניית מספר טפינות בחו"ל. אבל מאז 1950 לא הובאה אף טפינה. ודאי ידוע לכך שלפני שנתיים הוחל במו"מ על הבאת טפינות, ומו"מ זה טרם נתן פריו, וזוהי אחת המכות שמהווה גורם חמור בהתפתחותו של הדייג במדינת ישראל.

חוסר טפינות שמהוות את יסוד הענף, אינו מאפשר התפתחות הענף, אינו מאפשר קיום בנושא של הדייג, ומביא גם לאמצאום. אנו רואים את הדבר הזה באורה די מוחשית.

ש. זיטמן: לערבית היו טפינות?

ד. גל: לערבית היו טפינות בתקופת מלחמת העולם השנייה. במימי יפו וחיפה עבדו מספר טפינות ערביות, אבל טפינות פחות משוכללות מהטפינות שלנו, והם למעשה לא עמדו במשבר שבא עם חום מלחמת העולם השנייה. היו להם 18 טפינות. מספר הטפינות שלנו כיום הוא 17, אבל אין להשוות את טיבן לאלו של הערבים.

מ. חזני: השיטה הערבית לא נבחנה על ידכם?

ד. גל: אנו עוסקים בה, אבל כיוון שהיא שיטה יותר פרימיטיבית, האפשרויות להסתגלות השיטה הם הרבה יותר קשות. אנו משוכנעים שעלידי הגדלת מספר הקבוצות ופזורן לאורך החופים, נוכל להגיע לפחות להישגים שהגיעו הערבים בשיטה של דייג חופי. יחד עם זאת אנו בטוחים שבדייג מכמורת אפשר להגיע להגדלה של אלפי טונות על ידי הגדלת מספר הטפינות.

אני מבין שהענין המקצועי חורג ממסגרת הדיון המתנהל כאן. אבל ראיתי להתקבלו מושג על כך כדי שתבינו את תביעותנו מבחינת המשך פיתוח הענף.

טפינת דייג שלנו כיום מביאה כ-74 טון דגים לשנה. עשינו חשבון, הבדוק על יסודה נטיון שלנו במשך 4-5 שנים, של הוצאות הייצור לטון דגים. מן הייצור דייג מכמורת, והגענו לסיכום שהוא כמאה דולר. הוצאות אלו כוללות ט עיטים שונים, שמשקפיהם את כל ההוצאות במטבע זר, כי אנו כוללים בהוצאה זו את מחיר הערך המלא של השמן והדלק, ואז זה מגיע ל-119 דולר לטונה בדייג מכמורת, וזה כולל אמורטיזציה של הטפינות שנבנות באופן מלא בחו"ל. אנו כבר מתחילים לדבר על בנין טפינות בארץ, אמנם בחלק קטן, אבל אם הטפינות תגענה למספר מסויים, יש להניח שבמשך שנים אחדות, אחוז המטבע הזר בחוץ הוצאות הייצור של הדייג המקומי ירד בהרבה.

ש. לביא: בכמה?

ד. גל: אם נבנה את הטפינות בארץ ונצמצם בהבאת מנועים בלבד, נוכל להוריד את ההוצאות והאמורטיזציה ב-50 אחוז. נוסף לכך אנו מכניסים לחוץ הקלקולציה של 119 דולר לטונה, את כל הציוד במטבע זר. גם כאן נעשים נטיונות להקמת חרושת רשתות בארץ, ואין שום ספק שנוכל להגיע להוזלה של 40 אחוז לפחות בחוץ טעיף זה של ציוד על ידי ייצור הרשתות בארץ.

מחיר דגי היבוא שמוכא ה ארצה נע במסגרות שונות. הטילה עולה למדינה 378 דולר לטונה במטבע זר.

היו"ר מ. בנטוב: יחד עם ההובלה?

ד. גל:

כז.

דגים קפואים שמובאים מחו"ל עולים
בסביבות 200 דולר הטונה. ההרינגים עולים רק 160 דולר, וזה למעשה הסוג
הזול ביותר של דגים.

אנו הגענו לאיזה תחשיב של הוצאות הייצור
במטבע זר, המבוסס על ממוצע בין הסוגים השונים - 119 דולר לטונה
בדיג מכמורת, שהוא הענף היקר ביותר. בענפים אחרים, כמו דייג במים
עליונים, ההוצאות במטבע זר הן קטנות יותר על ידי הקטנת כמות הדלק
והקטנת האמורטיזציה על הכליה, ואנו מגיעים לממוצע כללי של 78 דולר
לטונה. אנו מעריכים את הדייג באגמים ב-50 דולר, וייצור סרדינים
באגמים עולה 35 דולר.

מספרים אלה מבליטים את חשיבות הענף
בנקודה זו של חסכון במטבע זר. גם כיום בתנאים של יבוא, אנו מגיעים
לידי חסכון גדול במטבע זר. אבל יש חשש בוך אחר שעומד לנגד העיניים,
שההוצאה לטונה אמנם קטנה, אבל ההשקעה היסודית היא גדולה. אבל את
ההשקעה במטבע זר בספינה מכסים על ידי החסכון במטבע זר בייצור הדגים
שלנו ב-3-5, 2 שנים לכל היותר. אנו מייצרים בממוצע 74 טון לשנה על
כל ספינה. אם ההשקעה בספינה מגיעה ל-50 אלף דולר, הרי על ידי הרווח
בייצור במשך 3 שנים - וזה בערך 224 טון דגים - אנו מכסים באופן מלא
את ההשקעה. אנו רואים אפוא, שהשקעה זו במטבע זר משלמת את עימה בתקופה
קצרה ביותר במטבע זר.

ש. לביא:

כמה שנים אפשר להשתמש בספינה?

20 שנה.

ד. גל:

ש. פרלשטיין:

אמרת, שאתם שולים 74 טון דגים בכל
ספינה, האם זהו משקל ברוטו, ומהו

האחוז שיוורד?

ד. גל:

זוהי הכמות המשוקת, אלה הם מספרי
תנובה.

נקודה נוספת היא - מחירי הדגים לצרכן
בארץ. אנו במשך שנים עמדנו בתהפוכות שונות של מחירי הייצור שלנו,
עמדנו בתהפוכות של פיקוח והסרת הפיקוח. כיום אנו מוכרים את הדגים
באופן חפשי. מחיר הדגים שלנו כיום מדייג מכמורת לצרכן הוא 720-750
פרוטה לקילו.

כאשר אנו מדברים על הוצאות הייצור,
בתנאים הנוכחיים, צריך לזכור ש-4 שנים לא קבלנו ספינות. ספינה
אחת נקנתה בשער של לירה-דולר, והיתר נקני בשער הקודם. אם אנו מחשבים
את הוצאות הייצור שלנו בהתאם לקניית הספינות בשער של לירה-דולר,
הרי אנו מגיעים ל-800 לירות הטונה. זהו מחיר תנובה הכולל את הקומיסיון
של תנובה.

אנו נסינו לבדוק, האם הענף שלנו הוא
ענף מבוסס במציאות של הארץ, או שזה ענף הדורש תנאים מיוחדים. ובאנו
לחפש את הדבר בארצות אחרות, ונתקלנו בחופעה דומה בארצות שבהן אין
מה לדבר שהדייג הרבה יותר מפותח ומבוסס, ובעיקר באנגליה ואיטליה,
ובשעה שאציג בפניכם את תביעותינו, אביא את הדברים האלה.

אם לדבר על המחיר לצרכן של דג הפילה -
שהוא הדג המתחרה בדגים שלנו - הרי בשער של 1,80 ל"י מגיע המחיר
לצרכן ל-950 דולר לטונה. הדייג הימי שלנו לצרכן עולה 800 לירות הטונה.
אם לדבר על דרוח הוגן לטוחרים, הרי זה 25 אחוז, ואז המחיר יגיע
לאורך לירות הטונה.

היו"ר מ. בנטוב:

המחיר לצרכן אינו מעניין אותנו כרגע,
מעניינים אותנו מחיר היצוא ומחיר

היבוא.

ד. גל:

בשנה האחרונה השגנו 720 לירות לטונה דגים מדילג המכמורת. אם מדברים על 378 דולר לטונה פילה, הרי מחיר זה אינו כולל את דמי היבוא ורווח הטיטונאים, בו בזמן שהמחיר שלנו כולל, ואז ברור כי בער של לירה ושמונים מחיר הפילה למעשה משתווה עם מחיר הדגים שלנו.

בעיה מיוחדת היא בעיית טיבו וצורת חלוקתו של היבוא, וזוהי אחת הבעיות שאנו כוצים להעלות בפני הועדה. אנו משוכנעים שבמצב הנוכחי של אספקת הדגים, הכרחי לתאם את היבוא עם הייצור המקומי במגמה להשלים את הייצור המקומי, ולא להחליפו. ואילו המציאות בארץ איננה כזאת. המציאות היא כזאת שהעונה העיקרית של חלוקת דגי היבוא היא בקיץ, ודוקא בעונה זו אנו מספקים את מלוא התארוכת בדגים טריים מהייצור המקומי, וזה בעונת הקיץ המתחילה במאי ומסתיימת באוקטובר. אנו רואים לכך כהכרח לקבוע את חלוקת דגי היבוא לחדשים שמחוץ לחדשים האלה, כלומר - במסגרת החדשים מנובמבר ועד סוף אפריל. כבר נוכחנו לא פעם במשך שנים אלו, שבעונה מסוימת הדגים שלנו אינם משווקים באופן מלא, וחלק מהם הולך לטמיון, אם באורה זו שהם נזרקים, או באורה זו שהם הפסדים לקמח דגים.

בעיית התעשייה תחריף בשנה הקרובה, עי הגדלת השלל שלנו. לכך תבענו ממשרד המסחר והתעשייה - ואנו מעלים תביעה זו גם בפני הועדה - שיעשה הכל כדי שהיבוא לא יחבל במאמצים שנעשים באן בייצור המקומי. העלינו תביעה זו בפני משרד המסחר והתעשייה, ולא נענינו. אנו רואים את הדבר הזה כתמוה, ועם כל הערך של היבוא, אנו רואים אותו כמחבל במידה שיפריע לדיג המקומי.

אנו מעלים בפני הועדה את התביעה לחקיקת חוק לעידוד הדיג המקומי. אנו מתבססים על החוקים הקיימים באנגליה ואיטליה. בידינו נמצא טופס החוק האנגליה. בחוק האנגליה ישנם 3 סעיפים: סעיף אחד בקשר לקניית ספינות ועוד לרכישת ספינות. באנגליה, הארץ הימית בה הידיעה, נהוג שספינות מקבלות טובסידיה בגובה של 30 אחוז ממחיר ה ספינה הנקנית. באנגליה קיימת גם טובסידיה על חידוש ספינות ורכישת מנועים. טובסידיה זו קיימת באנגליה באחוזים שונים. באנגליה רוכש הספינות מקבל הלוואה, כמעט בערך המלא של ה ספינה, לעשרים שנה. ברבית של 4-5 אחוז.

א. כהן: אתם קבלתם טובסידיות והלוואות?

ד. גל: הלוואות כן, טובסידיות - לא.

ש. זיסמן: באיזה כסף עניתם את הספינות?

ד. גל: 9 מהן בערכי קרן הדיג, מוסד שהוקם על ידי הממשלה, הסוכנות והמוסדות הכלכליים של ההסתדרות בטכום של מאה אלף לירות. קבלנו זאת בתור הלוואה לתקופה של 12 שנים.

באנגליה נהוגה טובסידיה למחיר הדגים. איננו חובעים טובסידיה כזאת, אנו רק טוב עים - ויתכן שהדבר יראה כעיניכם מגוחך, אבל הוא מציאותי - הבטחה של מחיר מנימות של 300 לירות הטונה. ההמוצע של 720 לירות הטונה שאנו מדברים עליו מורכב ממחירים בעונות יונות. הוא מורכב ממחיר יותר נמוך בעונת הקיץ ומחיר גבוה יותר בעונת החורף.

ש. לביא: מהו מחיר יום העבודה אצלכם?

ד. גל: כמו במשק, 7,5 לירות.

אנו רואים סיכויים למחיר שפל בעונת הקיץ. עד עכשו סיוזקנו כמיות דגים לתעשייה במחיר של 250-300 לירות הטונה. השנה הודיעה לנו התעשייה, שהיא לא תקלוט דגים שלנו, כיוון שהשוק מוצף, ואם לפי הסטטיסטיקה ישנם 90 טון דגי שמורים, הרי הכמות האמיתית שישנה עולה על הכמות הזאת.

אתם חקרתם באיזו צורה מגיע היבוא הזה?

היו"ר מ. בנטוב:

לא חקרנו חקירה יסודית, אבל נאמר לנו שבה בא בצורת חבילות מזון, על ידי לא הוצאו. השמורים שמגיעים אין משלמים עליהם מכס.

ד. גל:

בזמן שהם מגיעים משלמים עליהם מכס. אין פיקוח עליהם, אבל מכס משלמים.

היו"ר מ. בנטוב:

במידה שהעניין לא יוסדר, אי שיווק הכמויות שתהיינה לנו בקייץ, יעמיד אותנו בפני משבר, ועלול להרוס כל בסיס רנטבילי של הענף הזה.

ד. גל:

בכל זאת אינני מבין, מדוע אתם מסתפקים ב-300 לירות הטונה.

היו"ר מ. בנטוב:

אנו מעריכים, כי במידה שנבטיח 300 פרוטה לקילו, נוכל להגיע - עם ההמוצע של

ד. גל:

החורף - ל-800 לירות הטונה.

בעיה נוספת שרצינו לעמוד עליה, היא בעיית המעגנים. דברנו על הדייג החופי ועל דייג המכמורת. תנאי יסודי להרחבת הדייג הארץ הוא בהקמת בסיסים לאורך החוף, שייאפשרו לדייגים למצוא מקלט בשעת טרף. החופים של הארצות השכנות הם חשופים לגמרי ואין בהם מפרצים טבעיים שנותנים מקום לטפינה למצוא מקלט. על כן הוחלט בזמנו על ידי משרד החקלאות לבנות שני מעגנים, שהוחל בבנייתם, אך העבודה אינה נמשכת כבר למעלה משנה.

עם קום המדינה הוחלט להצעה לבניית מעגן בדרום הארץ, והמקום שנבחר היה שפך הרוביץ. מקום זה, בסביבת החוף המזרחי, הוא אחד השדות העשירים ביותר בדגיה. הספינות שעובדות בשטח זה צריכות להצטייד בנמל חיפה, ועד עזה נמשכת הנסיעה למעלה מ-11 שעות, דבר המביא נזק והפסד של ימי עבודה.

כמה צריכים לעלות המעגנים?

מ. חזני:

מליון לירות.

ד. גל:

בשלב הנוכחי אנו חובעים המשך העבודה במעגן שהוחל בו, וכן התחלת העבודה במעגן בדרום. צריך לזכור שבבנין מעגנים ישנו גורם חשוב, גורם הוועטוקה.

אנו עוברים לשאלות.

היו"ר מ. בנטוב:

אני מבין שאחם אינכם מעלים שום חביעות בקשר עם הזמנת ספינות מהשלומים?

ד. גל:

זוהי התביעה היסודית שלנו.

היו"ר מ. בנטוב:

אני מבין שמבחינה מסוימת, אתם מצניעים לכת בהיקפי פיתוח הענף. אני מבין גם שכיום אנו צורכים 25 אלף טון דגים, אבל זו אינה הכמות המכסימלית שאנו יכולים לצרוך. בגידולים חקלאיים אנו מתלבטים, אין לנו די חיטה, כי אין לנו די דונמים. הדייג הוא מן אידול שיש לו די דונמים. לא חסרים דונמים של ים, ומה גם שאנו יכולים לדוג גם במרחקים.

השאלה היא, אם התכניות שלנו אריכות להיות מכוונות לטפח את מאה אחוז התצרוכת שלנו ולא כמות יותר קטנה. כאשר אנו עושים תכנון חקלאי, אנו עושים תכנון על כל האדמה שישנה ויודעים מה אפשר לגדל. פה אינני רוצה טיבה להגביל את עצמנו בתכנון. אינני יודע אם איננו יכולים להגיע לייצור פילה. אם כן, השאלה הראשונה היא - אם ישנן הגבלות טבעיות ולהיכך הן מגיעות.

אני מבין שאנו נתקלים כאן בבעיות מחירי הייצור. אם אנו יכולים לקבל את הפילה ב-688 לירות, הרי אם נוסיף לזה את דמי הקומיסיון, זה יגיע ל-720 לירות, וזהו ב ערך המחיר של הדגים המקומיים. מזה מסתבר שכל יתר הדגים המיוצרים בחו"ל הם יותר זולים מאשר אצלנו, כי הרי הפילה הוא הדג הכי יקר. היות והיום אינו עולה לנו יותר מאשר לאחרים, ואת ה טפינות אנו קונים באותם המקומות שאחרים קונים - השאלה היא: מדוע לנו צריכים העלות יותר - ואם צריכים לעלות יותר - מאשר לארצות אחרות שמוכרות לנו את הדגים?

י. אורי:

אינני יודע אם מתוך צניעות או מטעמים אחרים לא הבלטתם כמה דברים, שאני רוצה לשאול: לא הבלטתם את הערך החנוכי של הדייג. אני רוצה את הים כמרחב המחיה שלנו. הייתי רוצה לדעת, באיזו מידה נתנים משקי הדייגים, כמשקי החקלאות, לקליטת נער?

שאלתי השניה - מה המצב ביחס לאילת?

והשאלה השלישית - האמנם אתם חושבים

שהגענו בכנרת לדייג האופטימלי?

מה דעתם על האגמים המוקמים כיום בארץ מבחינת הדייג, האם הם נתנים לנצול בשטח זה?

האם אינכם חושבים שאפשר כבר לחסל את

בריכות הדיג המלאכותיות?

מ. חזני:

א. כמה עטוקים כיום בדייג בארץ?

ב. כמה יחידות מפרנט הענף, מזה כמה

במשקיה, כמה בקואופרטיבים עירוניים וכמה בודדים?

ג. הייתי רוצה לקבל הסבר נוסף, מדוע הערבים

הגיעו לכמויות פי 4 גדולות מאשר אנו בדייג החופי.

ד. הממוצע של 74 טון לספינה, האם זה

ממוצע נורמלי באיזורי ים אחרים בעולם, או שזה נמוך מדי? אם זה נמוך

מדי - מהי הסיבה? האם הסיבה היא שהשדות כאן עניים יותר, או שהענף

עדיין אינו משוכלל במידה מספקת?

נאמר כאן שאתה עוסקים בנסיונות שונים.

נסיונות קשורים בהוצאות, מי מממן הוצאות אלו, ומהי בכלל עזרת הממשלה

לענף הדייג?

ש. לביא:

אני מקבל את התביעות שלכם כולן, ולא

אכנס עכשו לנימוקים. אבל אני רוצה

לשאול שאלה אחת: אם אנו רוצים להרחיב את ענף הדייג, הישנו חמר אנושי

שרוצה ללכת לענף זה?

ש. זיסמן:

ממי למדתם את תורת הדייג, וממי אתם

לומדים אותה כיום?

ב. קרמר:

מה שנוגע להגבלות בענף הדייג - שאלתו

של היו"ר - אין כל הגבלות. היה הוא

רחב ידיה וביה יכול לדוג כל אחד. אנו דגים כיום בחופי תורכיה ומתרחקים
3-5 מיל מהחוף. יש לנו תכנית לנסוע ללוב, ולא יהיה לנו קשה לנסוע
לקזבלנקה.

הדייג הישראלי, מבחינת אפשרויותיו,
יכול לספק 90-100 אחוז של התצרוכת המקומית. אנו יכולים לספק גם את
הפילה וגם את ההרינגים, אבל כמובן שיהיו לנו כלים לכך, בסיסים בארצות
אחרות וחמר אנושי.

נאמר כאן שמפילה הוא יותר זול מהדגים
שלנו. נכון, אבל זה מתאפשר על ידי הממשלה האנגלית, במידה שהיא משתהפת
ב-30 אחוז בבנין הספינות ובמידה שהיא נותנת הלוואות לציוד לדייגים.

היו"ר מ. בנטוב: הפילה שלנו מובא מנורבגיה. האם גם שם
ישנן טובסידיות?

ב. קרמר: טרם קבלנו את החמר מנורבגיה. בתרכזנו
בעיקר בארצות הים התיכון, כי זה הדיג
הקרוב לנו. אנו עובדים בשיטות שבהן עובדים בארפת, יוון ותורכיה.

היו"ר מ. בנטוב: האם בים התיכון עובדים רק דייגים של
ארצות הים התיכון, או שעובדים גם דייגים

מארצות אחרות?

ב. קרמר: בים התיכון עובדים רק דייגים של ארצות
הים התיכון.

באנגליה, פרט לטובסידיות שמקבלים הדייגים
לרכישת ספינות, הם מקבלים גם טובסידיות לדגים שהם מביאים לחוף. לכן,
מובן מאלינו שאנגליה יכולה למכור את הדגים שלה יותר בזול. אבל אפשרויה
את המחירים שלנו לצרכן, ואת מחירי הדגים לצרכן באיטליה ויוון, הרי
שהמחירים שלנו נמוכים בהרבה. חברת שהם, למשל, קונה את הדגים אצלנו ולא
בחו"ל.

מה שנוגע לחנוך לדייג, לדאבונו הרב
הפסדנו את הקלף הזה. בתחילת פיתוח ענף הדייג, ניהלנו תעמולה כדי למשוך
אלינו דייגים. ייסדנו קואופרטיבים מתוך הבטחה שכעבור שנה-שנתיים הם
יקבלו את הספינות. אבל מאחר שהם לא קבלו את הספינות, התפרקו
הקואופרטיבים, ומובן מאלינו שחלק מהאנשים מצא מקומות עבודה בענפים אחרים.

ישנם גם בי"ט לדייג. תלמידים ישנם, אבל
אין לנו מקום קליטה בעבורם, כי זה 4 שנים שלא קבלנו אף ספינה אחת.

כ-1000 איש עוסקים בדייג, מחוץ לדייג
בבריכות.

את תורת הדייג למדנו מהאיטלקים, וגם
כיום אנו עדיין זקוקים למדריכים, ומדי שנה בשנה אנו מביאים 10 מדריכים
שידריכו את ה קבוצות הקיימות.

אשר לשאלה - מדוע לא הגענו לאותן תוצאות
שאליהן הגיעו בערביה בדייג חופי, אני אריך להדגיש, כי בדיג השכר נקבע
לפי אחוזים ולא לפי משכורת. לדייג לא מובטח שום מנימות. הוא יכול לעבוד,
כפי שקרה לי, 28 יום ולהרוויח 20 לירות. יש שעובדים עונה שלמה, טבה
אין דגים, ואז מוכרחים להסתפק ב-30 לירות לחודש. השאלה היא - כמה זמן
יכול דייג להחזיק מעמד כשהוא מרוויח לא יותר מאשר 30-50 לירות לחודש?
העבודה היא קשה. בדייג חופי זוהי עבודת פרך.

אשר לממוצע של 74 טון לספינה, הרי באיטליה בשנת 1939 הגיעו ל-74 טון, ובשנת 1948 ירדו ל-36 טון לספינה. אבל זהו איזור אחר. אני מוכרח להגיד, אי האטלקים פנו כבר כמה וכמה פעמים בבקשה שנאפשר להם לעבוד בשטחים שלנו, כי הם עשירים יותר מאשר השטחים שלהם, ועובדה - באיטליה אין מוציאים יותר מאשר 30-50 טון לספינה. אבל הם גם כן התרחקו, ועובדים כיום במרוקו ומלטה ומוציאים את מחיתם בשטחים שמחוץ לאיזור הגבול שלהם.

מה שנוגע לחמר האנושי, אני יכול למסור כאן שבלשכה שלנו רשומים 300-400 איש שרוצים ללכת לענף זה. לפני שנתיים כאשר התכוננו לקבלת ספינות חדשות, ערכנו קורסים של 3 חדשים, וכל אדם אחרי שעבר את הקורס, היה צריך לעלות על ספינה, אבל מאחר שלא קבלנו ספינות, לא היו לנו מקומות עבודה, ואנשים אלה עזבו. גם כיום איננו מקבלים אף דייג ללשכה באם לא עבד עבודה מעטית לפני כן. 80 אחוז מהאנשים הפונים אלינו, איננו רושמים אותם אפילו, כי אין לנו כל אפשרות להבטיח להם אמילו עום עבודה אחד.

היו"ר מ. בנטוב: כמה ספינות יכולתם להפעיל אילו היו מעמידים לרשותכם?

ב. קרמר: 20 ספינות.

מ. חזני: מה גודל הצוות של כל ספינה?

ב. קרמר: בין 8 ל-10 איש.

גם בקבוצים ישנו חמר אנושי שעבר את הכשרתו, ובקבוצים יותר קל לקבל הכשרה, כי אחרי שהאנשים עוברים את ההכשרה הם חוזרים למשקים.

את הנסיונות ממפנת הממשלה, וחלק מממנים הדייגיה על חטבון עצמה. חברת "נחשון", גם היא משתתפת בנסיונות רבים.

מה שנוגע לדייג באגמים, אינני יכול למסור לכם אינפורמציה, היות ואינני מתמצא במידה מספקת בענף זה. אני יודע שבאגם בית נטופה ובאגמים אחרים התחילו לעסוק בדייג קרפזונים.

א. פלג: אפי' רוצה להוסיף, כי בענין תכנית הפיתוח, מצד אחד ישנה אפשרות לאטפקה מלאה של חצרות הדגים, אבל מצד שני ברור לי דבר זה אינו יכול להעשות בבת אחת, כי הוא קשור בענף שעדיין איננו מבוסס ככך בהכשרה ממושכת של החמר האנושי.

מה שנוגע למחיר הגבוה של הדגים שלנו לעומת דגי היבוא, יש לקחת בחשבון שני שיקולים: א. כל דג מקומי הוא טרי, וכל דג יבוא הוא גלתי טרי; ב. כל דג מקומי הוא בטוח בשעות של חוסר בטחון עולמי, לעומת דגי היבוא, שבשעת חוסר בטחון עולמי, נפסקים.

נקודה חשובה אחרת היא - עתודות אנושיות לענף הדייג. מבחינת התנועה הקבוצית ישנן כאן כמה בעיות נוספות, שצריך להדגיש אותן. היו לנו רזרבות ראיניות, אך אי אפשר היה להשתמש בהן, כי על שפת הים אין מקום יותר להתישבות ימית. בתוך הקבוצים הימיות ישנן עתודות לדייג, שאינן עובדות רק מתוך חוסר בכליהם.

יחד עם זאת אנו לוחצים כל הזמן להגברת העתודות של ידי מתן נח"ל למשקים הימיים, ודבר זה קיים בחלקו, אבל לא במידה מספקת.

בענין אילת המצב הוא כזה, שהדייג שם
הוא עדיין נסיוני, כי שם חנאי הדייג אחריה לגמרי מבחינה מקצועית מאשר
בים התיכון, וכן קיימת בעיה חמורה של שיווק הדגים מפני המרחק הרב.

אשר להשיגים שלנו שהם יותר קטנים מאלה
של הערבים, כאן ישנם כמה גורמים. גורם אחד יכול להראות משונה במקצת,
אבל בדייג חופי דרושה ידיעה מקצועית מגוונת, שבנויה על מסורת ארוכה,
שעדיין לא רכשנו אותה. יחד עם זאת הדייג החופי קשור בתקופות ארוכות
של חוסר דגים, דבר שהערבים יכלו לעמוד בו, ומשק יהודי אינו יכול
לעמוד בו.

אני חושב שאריך לכלול בחוק הדיג סעיף
על שריון מקומות חוף להתישבות דייג ימי.

ביחס ליבוא המחבל בענף, אנו חושב אנו
צריכים להציע: א. להזמין את האחראים כך, כלומר - את אנשי משרד המסחר
והתעשייה; ב. להקים ועדת תאום בשיתוף עם נציגי הארגון שלנו, שתדאג לכך
שהייצור המקומי לא יזוק על ידי היבוא.

היו"ר מ. בנטוב:
אני מודה למשלחת. שמענו דברים מעניינים
ובישיבה הבאה נמשיך ב דיון ונזמין את

נציגי הממשלה הנוגעים בדבר.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.50.